

Saugos duomenų lapas (pagal direktyvas 91/155/EEB ir 2001/58/EB) G300, G1000	2 lapas iš 4 lapų Pildymo data 2003-01-20 Paskutinio peržiūrėjimo data 2003-10-01
--	---

Cheminės medžiagos, preparato surinkimo (susėmimo) ir neutralizavimo (nukenksminimo) būdai ir priemonės: išsiliejus preparatui, ištekėjusį preparatą susemti į talpas, likučius surinkti audiniu, smėliu, pjuvenomis ir supilti į sandarų užsidarantį metalinį ar plastikinį rezervuarą. Vietas, kur buvo išsiliejęs preparatas, praplauti vandeniu.

7. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

Reikalavimai ir rekomendacijos naudojimui: naudoti pagal nurodytą paskirtį. Pilant preparatą, nerūkyti, arti neturi būti atviros liepsnos. Vengti patekimo į akis ir ant odos. Neįkvėpti garų.

Reikalavimai sandėliavimui: laikyti sausoje, vėdinamoje vietoje. Preparatas higroskopiškas - pakuotės turi būti sandariai uždarytos.

Netinkamos (nesuderinamos) kartu sandėliuoti cheminės medžiagos: stiprūs oksidatoriai, stiprūs šarmai.

Nurodymai dėl ribinio cheminės medžiagos, preparato kiekio, galimo sandėliuoti nurodytomis sąlygomis: netaikoma.

Reikalavimai cheminės medžiagos, preparato pakuotei: plastikiniai sandariai užsidarantys buteliai ar bakeliai.

8. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO POVEIKIO PREVENCIJA

Cheminės medžiagos, preparato komponento ribinė vertė darbo aplinkos ore (HN 23:2001 duomenys):

Cheminė Medžiaga		Koncentracijos ribinė vertė						Poveikio žymuo*
		Ilgalaikio poveikio ribinė vertė (IPRV)		Trumpalaikio poveikio ribinė vertė (TPRV)		Neviršytina ribinė vertė (NRV)		
Pavadinimas	CAS	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	
Etilenglikolis (glikolis)	107-21-1	52	20	104	40	-	-	O ²
Natrio nitritas	7632-00-0	-	-	-	-	0,1	-	Ū

- O² - Patekimas per nepažeistą odą. Ši RV taikoma bendrai garų ir aerosolio koncentracijai.
- Ū – ūmus poveikis

Techninės priemonės: gera patalpų ventilacija.

Kvėpavimo takų apsauginės priemonės: Avarijų atveju naudoti dujokaukes, išsiliejus nedideliame kiekiui arba dirbant sąlygomis, kai vėdinimas nepakankamas - respiratorius su atitinkamu filtru (A tipas), apsaugančiu nuo organinių tirpiklių garų.

Rankų ir odos apsauginės priemonės: guminės arba PVCh, atsparios alkoholiams pirštinės.

Akių apsauginės priemonės: esant galimybei patekti į akis, dirbti su apsauginiais akiniais.

Kitos odos apsauginės priemonės (darbo drabužiai, avalynė ir kt.): darbo rūbai, visą pėdą dengianti guminė arba odinė avalynė.

Asmens higienos priemonės: apsauginiai odos kremai, muilas ir vanduo. Dirbant nevalgyti, negerti ir nerūkyti.

9. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO FIZIKINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

Agregatinė būsena (kieta, skysta, dujinė) - klampus skystis.
Juslinės savybės (spalva, kvapas) - specifinis, spalva – bespalvis arba priklauso nuo panaudoto pigmento.

Vandenilio jonų koncentracijos vertė, pH - 5 - 8
Virimo temperatūros intervalas: nuo ~ 160 °C iki 198 °C.

Degumas:

Savaiminio užsiliepsnojimo temperatūra, °C – ne mažiau 398 (etilenglikolis);

Pliūpsnio temperatūra, °C – ne mažiau 111 (etilenglikolis).

Sprogumo ribos:

Žemutinė, tūrio % 3,2 (etilenglikolis);

Viršutinė, tūrio % - 15,3 (etilenglikolis).

Oksidavimosi savybės – netaikoma.

Užšalimo/lydymosi temperatūra, °C – nurodyta etiketėje

Garų slėgis, Pa 20 °C temperatūroje - 7

Specifinė masė, tankis g/cm³: 1,06– 1,1

Tirpumas (vandenyje, riebaluose) – tirpsta bet kokių santykiu..

- **Pasiskirstymo koeficientas (n-oktanolis / vanduo) log P_{ow}:** 1,93 (etilenglikolio)

- **Klampumas (dinaminis), mPa.s -** ~ 20

- **Garų tankis (oras = 1) –** 2,1

Saugos duomenų lapas (pagal direktyvas 91/155/EEB ir 2001/58/EB) G300, G1000	3 lapas iš 4 lapų Pildymo data 2003-01-20 Paskutinio peržiūrėjimo data 2003-10-01
--	---

10. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

Cheminis stabilumas ir pavojingos cheminės reakcijos: standartinėmis sąlygomis stabilus.

Vengtinios aplinkos sąlygos ir cheminės medžiagos, sukeliančios pavojingas chemines reakcijas - saugoti nuo atviros ugnies. Nelaikyti šalia stiprių oksidintojų ir stiprių šarmų.

Skilimo produktai - degimo metu susidaro dūmai, kuriuose yra suodžių, anglies monoksido ir anglies dioksido.

Stabilizatorių reikmė – nėra.

Egzoterminės reakcijos galimybė – nėra

Nestabilūs skilimo produktai – anglies monoksidas.

11. TOKSIKOLIGINĖ INFORMACIJA

Ūmus toksiškumas bandomiesiems gyvūnams (rasti etilenglikolio duomenys):

Prarijus, LD₅₀	4700 mg/kg (žiurkės)
Per odą, LD₅₀	9630 mg/kg (triušiai)
[kvėpus, LC₅₀	duomenų nerasta

Poveikis žmonėms

[kvėpus – preparatas nelakus, tačiau ilgai kvėpuojant garais gali prasidėti galvos skausmai. Garai gali turėti narkotinį poveikį, sukelti kosulį, svaigulį. Dėl absorbcijos į organizmą per kvėpavimo takus galimi net inkstų, centrinės nervų sistemos, smegenų pakenkimai.

Patekus ant odos – trumpai veikiant, galimas dirginimas. Kadangi **etilenglikolis gali absorbuotis į organizmą per odą**, ilgai veikiant odą tiek pačiam produktui, tiek jo garams, galimi tokie pat sveikatos pakenkimai, kaip ir ilgai kvėpuojant.

Patekus į akis - akys gali būti stipriai sudirgintos, parausti.

Prarijus - gali atsirasti pilvo skausmai, šleikštulys, vėmimas. Apsinuodijimo požymiai (galūnių drebulys, galvos svaigimas ir skausmas, dvejinimasis akyse, padidėjęs mieguistumas) atsiranda po 2-3 val. Stipriai apsinuodijus, pirmiausia pažeidžiama nervų sistema, po kepenys ir inkstai. 100 ml prarytas kiekis gali būti mirtinas.

12. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

Cheminės medžiagos, preparato savybės, galinčios daryti poveikį aplinkai: Preparatas neklasifikuojamas kaip aplinkai pavojingas

Ekotoksiškumas (24 h):

- žuvis - > 5000 mg/l (Cerassius Auretus);
- dafnijos - > 10000 mg/l
- jūros dumbliai - > 10000 mg/l

Išsilaikymas ir skilimas (biodegradacija) aplinkoje: biologiškai skaidus, BOD 5 (BDS 5) – 0,81 gO₂/g

Toksiškumas organizmams : ypatingas pavojingumas nenustatytas.

Kita informacija vengti patekimo į supančią aplinką.

13. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO ATLIEKŲ TVARKYMAS

Reikalavimai atliekų neišmesti į aplinką: preparatą neišleisti į kanalizaciją, nepilti į vandens telkinius.

Cheminės medžiagos, preparato atliekų, užterštų pakuočių šalinimo būdai: nedidelių preparato atliekų kiekių šalinimui ypatingi reikalavimai netaikomi. Pakuotės gali būti perdirbamos.

14. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO VEŽIMAS

Preparatas originaliose gamintojo pakuotėse gali būti transportuojamas dengtu antžeminiu transportu.

Europos sutarties "Dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais" (RID/ADR), "Tarptautinio jūra gabenamų pavojingų krovinių kodekso (IMDG) reikalavimai netaikomi.

15. TEISINĖ REGLAMENTACIJA IR INFORMACIJA, NURODYTA MEDŽIAGOS PREPARATO PAKUOTĖS ETIKETĖJE

Teisės norminiai aktai, reglamentuojantys cheminės medžiagos, preparato klasifikaciją, ženklimą, naudojimo ribojimą, darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, ribines vertes darbo aplinkoje, atliekų tvarkymą ir kt.

- HN 23:2001 Kenksmingų medžiagų koncentracijų ribinės vertės darbo aplinkos ore. Bendrieji reikalavimai
- PST-07-97 Chemijos pramonė įmonių priešgaisrinės saugos taisyklės.
- Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin., 2002, Nr. 81-3503).

Saugos duomenų lapas (pagal direktyvas 91/155/EEB ir 2001/58/EB) G300, G1000	4 lapas iš 4 lapų Pildymo data 2003-01-20 Paskutinio peržiūrėjimo data 2003-10-01
--	---

- Atliekų tvarkymo taisyklės (Patv. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217, Valstybės žinios, 1999, Nr. 63-2065).
- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 1998 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 77, Žin., 1998, Nr. 43-1188).
- Bendrosios cheminių medžiagų ir preparatų sandėliavimo taisyklės. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 272, Žin., 1999, Nr. 31-896).
- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarka. (Patvirtinta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742, aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2002 birželio 27 d. įsakymo Nr. 345/313 redakcija, Žin., 2002, Nr. 81-3501).
- Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų pakuotės reikalavimų bei pakavimo tvarka. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. 599, Žin., 2002, Nr. 115-5161, pakeitimai patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 411/V-460, Valstybės žinios, 2003, Nr. 81(1)-3703, 81(2)-3703, 81(3)-3703).
- Saugos duomenų lapo reikalavimai ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarka (Patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 687, Žin., 2002, Nr. 26-946)
- Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) (Restruktūrizuota ADR 2001 m. leidimo sutartis) Valstybės žinios, 2003, Nr. 46(1)-2057, 46(2)-2057, 46(3)-2057, 46(4)-2057).

Informacija, nurodyta cheminės medžiagos preparato pakuotės (taros) etiketėje (pagal 67/548/EEC, 1999/45/EC):

Informacija apie pavojingus komponentus: *Sudėtyje yra etilenglikolio.*

Simbolis:

KENKSMINGA

Rizikos frazės: **R 22 Kenksminga prarijus**

Saugos frazės:

S2	Saugoti nuo vaikų
S13	Laikyti atokiau nuo maisto, gėrimų ir gyvulių pašaro
S46	Prarijus nedelsiant kreiptis į gydytoją ir parodyti šią pakuotę arba etiketę

16. KITA INFORMACIJA

Papildomi saugos duomenų lapo papildomi pildymo šaltiniai:

- Duomenys Tarptautinės laboratorijų organizacijos tinklalapyje.
- Etilenglikolio gamintojų parengti saugos duomenų lapai.

Pavojingumo simboliai ir skaitmeniniai ženklai, nurodyti 2 skyriuje:

Xn	Kenksminga
O	Oksiduojanti
T	Toksiška
N	Aplinkai pavojinga
C	Ardanti (ėsdinanti)
R 22	Kenksminga prarijus
R 8	Gali užsidegti dėl sąveikos su galinčiomis degti medžiagomis
R 25	Toksiška prarijus
R 50	Labai toksiška vandens organizmams
R 35	Stipriai nudegina

Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas yra susijęs su chemine medžiaga, preparatu. Duomenys atitinka mūsų turimas žinias ir yra skirti apibūdinti cheminį produktą saugos ir sveikatos darbe, aplinkos apsaugos aspektais. Saugos duomenų lapo informacija bus papildyta atsiradus naujų duomenų apie chemines medžiagos preparato poveikį sveikatai ir aplinkai, apie prevencijos priemones pavojams sumažinti arba jiems visiškai išvengti. Saugos duomenų lape pateikta informacija neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos, preparato savybių.